

Europski sud
za ljudska
prava

ESLJP U 50 PITANJA



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE

ESLJP
u 50 pitanja

Europska Konvencija o ljudskim pravima

1 Kada je Konvencija usvojena?

Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, poznatija kao „Europska Konvencija o ljudskim pravima“, potpisana je u Rimu 4. studenog 1950., a stupila je na snagu 3. rujna 1953. Konvencijom je dat pravni učinak pojedinim pravima iz Opće deklaracije o ljudskim pravima te je uspostavljeno međunarodno pravosudno tijelo nadležno pronaći povrede u odnosu na države koje ne poštuju svoje obveze.

2 Što je Protokol uz Konvenciju?

Protokol uz Konvenciju je tekst kojim se dopunjuje izvorna Konvencija s jednim ili više novih prava odnosno kojim se mijenja neka već postojeća odredba.

Protokoli kojima se dopunjuju prava iz Konvencije obvezujući su samo za one države koje su ih potpisale i ratificirale; države koje su same potpisale Protokol bez ratifikacije neće biti vezane njegovim odredbama.

Do danas je usvojeno 14 Protokola.

3 Koja su prava zaštićena Konvencijom?

Države koje su ratificirale Konvenciju, također poznate kao „države stranke“, obvezale su se u okviru svoje nadležnosti osigurati i jamčiti svakome, ne samo

svojim državljanima, temeljna građanska i politička prava definirana Konvencijom.

Prava i slobode zajamčene Konvencijom uključuju pravo na život, pravo na pravično suđenje, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, slobodu izražavanja, slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi i zaštitu imovine.

Konvencija posebice zabranjuje mučenje i nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, prisilan rad, samovoljno i nezakonito oduzimanje slobode i diskriminaciju u uživanju prava i sloboda zajamčenih Konvencijom.

4 Da li se Konvencija razvija?

Da. Konvencija se razvija uglavnom kroz tumačenje njezinih odredaba od strane Europskog suda za ljudska prava. Kroz svoju praksu Sud je od Konvencije stvorio živi instrument; proširio je već zajamčena prava i primijenio ih na novonastale situacije koje nisu bile predvidive prilikom usvajanja Konvencije.

Konvencija se također razvija stupanjem na snagu novih Protokola kojima se dopunjuju već postojeća prava: tako je na primjer, Protokolom br. 13, koji je stupio na snagu u srpnju 2003., ukinuta smrtna kazna u svim okolnostima, a Protokolom br. 12, koji je stupio na snagu u travnju 2005., propisana zabrana diskriminacije.

Ovaj dokument sastavio je Odjel za odnose s javnošću i kao takav ne obvezuje Sud. Cilj dokumenta je pružiti osnovne opće informacije o načinu rada Suda.

Za detaljnije informacije, molimo pogledajte dokumente izdane od strane Tajništva dostupne na web stranici Suda www.echr.coe.int.

© European Court of Human Rights, 2021

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

5 Jesu li domaći sudovi obvezni primjenjivati Konvenciju?

Konvencija se primjenjuje na nacionalnoj razini. Preuzeta je u zakonodavstvo država stranaka, koje su se obvezale štititi prava sadržana u Konvenciji. Domaći sudovi stoga moraju primjenjivati Konvenciju. U protivnom, Europski sud za ljudska prava mogao bi pronaći povredu u odnosu na pojedinu državu u slučaju podnošenja zahtjeva od strane pojedinaca koji se odnose na propuste u zaštiti njihovih prava.

Europski sud za ljudska prava (ESLJP)

6 Koji je sastav Suda?

Broj sudaca Suda jednak je broju država stranaka Konvencije.

7 Kako se biraju suci Suda?

Suce bira Parlamentarna skupština Vijeća Europe s liste od tri kandidata predložena od svake države. Biraju se na neobnovljiv mandat od devet godina.

8 Jesu li suci stvarno neovisni?

Iako su suci izabrani u ime države članice, u svakom predmetu nastupaju kao pojedinci i ne predstavljaju tu državu članicu. Oni su potpuno neovisni i ne mogu sudjelovati u postupcima koji su u sukobu s njihovom obvezom neovisnosti i nepristranosti.

9 Da li suci sudjeluju u odlučivanju u predmetima države iz koje dolaze?

„Nacionalni suci“ ne mogu suditi kao suci pojedinci. U iznimnim slučajevima mogu suditi u sastavu Odbora. Međutim, sastav Suda uvijek uključuje „nacionalnog suca“ u predmetima u kojima sudi sedam sudaca Vijeća ili sedamnaest sudaca Velikog Vijeća.

10 Što je Tajništvo i kako ono funkcionira?

Tajništvo čini osoblje koje pruža Sudu pravnu i administrativnu podršku u njegovom sudskom radu. Sastoji se od pravnika, administrativnog i tehničkog osoblja te prevoditelja.

11 Koliki je proračun Suda?

Izdatke Suda snosi Vijeće Europe, čiji se proračun financira iz doprinosa država u ovisnosti o broju stanovnika i BDP-u.

Iz proračuna Suda podmiruju se plaće sudaca i osoblja kao i razni drugi troškovi (informatička podrška, službena putovanja, prijevodi, simultano prevođenje, publikacije, troškovi reprezentacije, pravna pomoć, misije u svrhu utvrđivanja činjenica, itd.).

12 Da li sastav Suda može varirati od slučaja do slučaja?

Da, svaki slučaj razmatra jedna od četiri glavne formacije sudaca.

Očigledno nedopuštene zahtjeve ispituje sudac pojedinac. Odbor od tri suca odlučuje

jednoglasnom odlukom o dopuštenosti i osnovanosti zahtjeva koji se tiču već dobro ustaljene sudske prakse Suda. Zahtjev se također može dodijeliti Vijeću od sedam suca koje odlučuje većinom glasova, uglavnom o dopuštenosti i osnovanosti predmeta.

Iznimno, Veliko Vijeće od 17 sudaca sudi u predmetima koje im ustupi Vijeće ili kada se prihvati zahtjev za podnošenje.

13 Koja je razlika između Vijeća i Odjela?

Odjel je upravna jedinica, dok je Vijeće sudbeni sastav Suda unutar određenog Odjela.

Sud ima pet Odjela u kojima se formiraju Vijeća. Svaki Odjel ima predsjednika, potpredsjednika i određeni broj drugih sudaca.

14 Kako se formiraju Vijeća i Veliko Vijeće?

Vijeće se sastoji od predsjednika Odjela kojemu je predmet dodijeljen, „nacionalnog suca“ (suca izabranog u ime države protiv koje je zahtjev podnesen) i pet sudaca koje imenuje predsjednik Odjela na temelju rotacije.

Veliko Vijeće sastoji se od predsjednika i potpredsjednika Suda, Predsjednika Odjela i nacionalnog suca, te drugih sudaca koje bira ždrijeb. Kad je predmet upućen Velikom Vijeću, u sastavu Velikog Vijeća ne mogu biti suci koji su prethodno sudili u Vijeću koje je prvotno ispitalo zahtjev.

15 Kada Veliko Vijeće odlučuje o predmetu?

Postupak pred Velikim Vijećem može se pokrenuti na dva različita načina: podnošenjem i ustupanjem.

Nakon što je Vijeće donijelo presudu, stranke mogu zatražiti podnošenje predmeta Velikom Vijeću, a takvi zahtjevi bit će prihvaćeni u iznimnim slučajevima. Odbor sudaca Velikog Vijeća odlučuje da li se određeni predmet treba podnijeti Velikom Vijeću na ponovno razmatranje.

Predmeti isto tako mogu biti ustupljeni Velikom Vijeću od strane Vijeća, iako se to također događa u iznimnim situacijama. Vijeće kojem je dodijeljen predmet može ga ustupiti Velikom Vijeću ako se u predmetu pojavi neko važno pitanje koje utječe na tumačenje Konvencije ili ako postoji opasnost od nedosljednosti s prethodno usvojenom presudom Suda.

16 Može li sudac odbiti sudjelovati u pojedinom predmetu?

Da. Suci su zapravo dužni izuzeti se od sudjelovanja u predmetu u kojem su prethodno sudjelovali u bilo kojem svojstvu. To se naziva izuzeće. Njih će zamijeniti drugi sudac ili ad hoc sudac koji će se imenovati u slučaju izuzeća nacionalnog suca.

17 Tko je ad hoc sudac?

Ad hoc suca imenuje Vlada države stranke u postupku u slučaju kada nacionalni sudac ne može sudjelovati u postupku zbog nesposobnosti, povlačenja ili izuzeća.

18 *Koje su granice nadležnosti Suda ?*

Sud ne može pokrenuti postupak na vlastitu inicijativu. Nadležan je odlučivati o zahtjevima koji se odnose na navodne povrede prava iz Europske konvencije o ljudskim pravima, a to čini razmatranjem pojedinačnih ili međudržavnih zahtjeva.

Postupak pred Sudom

19 *Tko može podnijeti zahtjev Sudu?*

Konvencija razlikuje dvije vrste zahtjeva: pojedinačne zahtjeve podnijete od strane osobe, grupe pojedinaca, trgovačkog društva ili nevladine organizacije koje smatraju da im je povrijeđeno neko od prava, te međudržavne zahtjeve koje podnosi jedna država protiv druge.

Od osnivanja Suda, gotovo su svi zahtjevi bili podnijeti izravno od strane pojedinaca koji se pozivaju na jednu ili više povreda Konvencije.

20 *Protiv koga se mogu podnijeti zahtjevi?*

Zahtjevi se mogu podnijeti isključivo protiv jedne ili više država koje su ratificirale Konvenciju. Svi zahtjevi protiv trećih država ili pojedinaca biti će proglašeni nedopuštenim.

21 *Kako se pokreće postupak pred Sudom?*

Zahtjev Sudu mogu podnijeti pojedinci izravno, bez da budu zastupani po odvjetniku u samom početku postupka. Dovoljno je poslati Sudu propisno ispunjen obrazac zahtjeva i potrebnu dokumentaciju. Međutim, zaprimanje zahtjeva od strane Suda nije jamstvo da će zahtjev biti ocijenjen dopuštenim ili osnovanim.

Konvencijom je osiguran „lagan“ pristup Sudu, omogućavajući svakom pojedincu da podnese svoj zahtjev čak i ako živi u nedostupnom dijelu države stranke ili ako je slabog imovnog stanja. Imajući to na umu, podnositelji zahtjeva ne plaćaju sudske pristojbe Sudu.

22 *Koja je razlika između pojedinačnih i međudržavnih zahtjeva?*

Većina zahtjeva upućenih Sudu su zahtjevi pojedinaca podneseni od strane fizičkih osoba. Država stranka također može podnijeti zahtjev protiv druge države koja je ratificirala Konvenciju; to se naziva međudržavnim zahtjevom.

23 *Da li je potrebno biti zastupan od strane odvjetnika pred Sudom?*

Zastupanje po odvjetniku nije potrebno u samom početku postupka; svatko može samostalno i neposredno podnijeti zahtjev Sudu. Zastupanje po odvjetniku, međutim, postaje potrebno kad Sud obavijesti Vladu

tužene države o podnijetom zahtjevu. U toj fazi postupka podnositelju zahtjeva može po potrebi biti dodijeljena pravna pomoć.

24 *Tko je ovlašten podnositi očitovanja Sudu?*

Ne postoji popis odvjetnika ovlaštenih za podnošenje pismenih ili usmenih očitovanja Sudu. Podnositelja zahtjeva može zastupati osoba kvalificirana kao odvjetnik u nekoj od država stranaka Konvencije, ili osoba ovlaštena od strane predsjednika Vijeća.

25 *Koji su različiti stadiji postupka pred Sudom?*

Postoje dva osnovna stadija u razmatranju zahtjeva podnesenih Sudu: stadij ocjene dopuštenosti zahtjeva i stadij ocjene osnovanosti zahtjeva (tj. ispitivanje pritužbi). Obrada zahtjeva također prolazi kroz različite faze. Sudac pojedinac proglasit će zahtjev nedopuštenim, kada je isti očigledno nedopušten i protiv njegove odluke nije moguće podnijeti žalbu.

Odbor će donijeti konačnu odluku ili presudu u predmetima koji su obuhvaćeni već dobro ustaljenom sudskom praksom Suda.

Odbor će donijeti konačnu odluku ili presudu u predmetima koji su obuhvaćeni već dobro ustaljenom sudskom praksom Suda.

Vijeće će obavijestiti Vladu tužene države o podnesenom zahtjevu. Pisana očitovanja podnose obje stranke. Sud tada odlučuje o potrebi održavanja glavne rasprave, što je i dalje iznimka u odnosu na broj

razmotrenih zahtjeva. Na kraju, Vijeće donosi odluku koja će postati konačna protekom tromjesečnog roka u kojem podnositelj zahtjeva ili Vlada mogu zatražiti podnošenje predmeta Velikom Vijeću na ponovno razmatranje. Ako zahtjev za podnošenje bude prihvaćen od strane Velikog Vijeća, predmet će se ponovno razmotriti i po potrebi će se održati glavna rasprava. Presuda Velikog Vijeća je konačna.

26 *Koji su uvjeti dopuštenosti?*

Zahtjevi moraju ispunjavati određene uvjete kako bi ih Sud mogao proglasiti dopuštenima; u protivnom pritužbe uopće neće biti ispitane. Zahtjev se može podnijeti Sudu tek nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva, odnosno drugim riječima, pojedinci su dužni povredu svojih prava dokazivati najprije pred domaćim sudovima, sve do najviše instance. Na taj način državi pruža se prilika da sama riješi pitanje navodnih povreda na nacionalnoj razini.

Pritužbe podnositelja zahtjeva moraju se odnositi na jedno ili više prava sadržanih u Konvenciji. Sud ne može ispitivati pritužbe koji se tiču kršenja drugih prava. Zahtjevi se moraju podnijeti Sudu najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana donošenja posljednje sudske odluke, što je u pravilu presuda najvišeg suda u zemlji. Podnositelj zahtjeva mora biti osobno i izravno žrtva povrede Konvencije te mora pretrpjeti značajnu štetu. Ne treba zaboraviti da se zahtjevi mogu podnijeti isključivo protiv jedne ili više država ugovornica Konvencije, ali ne i protiv država koje nisu ratificirale Konvenciju odnosno protiv pojedinaca.

27 *Smiju li nevladine organizacije ili države sudjelovati u postupku?*

Da, i nevladine organizacije i države mogu podnijeti zahtjeve. Oni se također mogu umiješati u postupak kao treća stranka temeljem odluke predsjednika Suda.

28 *Što podrazumijeva miješanje treće stranke?*

Predsjednik Suda može ovlastiti bilo koju drugu osobu koja nije podnositelj zahtjeva, ili drugu državu stranku Konvencije, osim one protiv koje je zahtjev podnesen, da se umiješa u postupak. To se zove miješanje treće stranke. Osoba ili država umješač ima pravo ponositi očitovanja i sudjelovati u glavnoj raspravi.

29 *Može li Sud imenovati vještake ili saslušavati svjedoke?*

Da. Iznimno, Sud može donijeti odluku o provođenju istražnih radnji ili posjetiti države u pitanju kako bi razmotrio sporne činjenice u pojedinom predmetu. Tada izaslanstvo Suda može sakupiti dokaze od svjedoka i provesti istragu na licu mjesta.

Sud povremeno imenuje vještake, na primjer u slučaju kada je potrebno da liječnik pregleda podnositelje zahtjeva u zatvoru.

30 *Da li Sud održava javne rasprave?*

Postupci pred Sudom u pravilu se vode pismeno, međutim u pojedinim slučajevima Sud će održati glavnu raspravu.

Glavne rasprave održavaju se u Zgradi Ljudskih prava u Strasbourgu. One su javne, osim ako drugačije ne odluči predsjednik Vijeća ili Velikog Vijeća. Tisku i javnosti obično je dopušteno prisustvovati glavnoj raspravi; dužni su predočiti svoju press ili osobnu iskaznicu na ulasku u zgradu.

Sve rasprave se snimaju i emitiraju na web stranici Suda i to na sam dan održavanja glavne rasprave, s početkom u 14:30 sati (po lokalnom vremenu).

31 *Što su prethodni prigovori?*

Prethodni prigovori su argumenti tužene Vlade kojima se obrazlažu tvrdnje zašto se ne bi trebala ispitivati osnovanost zahtjeva.

32 *Što je prijateljsko rješenje?*

Prijateljsko rješenje je sporazum između stranaka kojim se okončava postupak po zahtjevu. Kad stranke odluče na taj način riješiti spor, država u pravilu isplaćuje podnositelju zahtjeva određenu naknadu. Nakon razmatranja uvjeta prijateljskog rješenja, osim ako utvrdi da se zbog pitanja poštivanja ljudskih prava postupak mora nastaviti, Sud će zahtjev izbrisati sa liste predmeta.

Sud uvijek potiče stranke na prijateljsko rješenje. Ako se ono ne postigne, Sud će nastaviti ispitivati osnovanost zahtjeva.

33 *Može li Sud odrediti privremene mjere?*

Po primitku zahtjeva, Sud može odrediti privremenu mjeru protiv države za vrijeme trajanja postupka ispitivanja zahtjeva. To se obično odnosi na situacije u kojima se državi nalaže da se suzdrži od poduzimanja nekih radnji, kao što je na primjer vraćanje pojedinaca u državu u kojoj ga navodno očekuje smrt ili mučenje.

34 *Da li su vijećanja sudaca otvorena za javnost?*

Ne, Sud uvijek vijeća u tajnosti.

35 *Jesu li države ikad odbile surađivati sa Sudom?*

Bilo je slučajeva gdje su države uskratile ili čak odbile Sudu dostaviti podatke i dokumente potrebne za ispitivanje zahtjeva.

U takvim slučajevima Sud se poziva na odredbu članka 38. Konvencije (koji obvezuje države na pružanje sve potrebne suradnje Sudu).

36 *Koliko dugo traje postupak pred Sudom?*

Nemoguće je odrediti vrijeme trajanja postupka pred Sudom.

Sud nastoji spor riješiti u roku od tri godine od pokretanja postupka, ali razmatranje nekih predmeta može potrajati i duže, dok neki mogu biti okončani ranije.

Duljina postupka pred Sudom varira ovisno o predmetu, sastavu Suda kojem je dodijeljen, marljivosti stranaka u dostavljanju Sudu relevantnih informacija i mnogim drugim čimbenicima, kao što su održavanje rasprave ili podnošenje predmeta Velikom Vijeću.

Neki zahtjevi mogu se klasificirati kao hitni pa se po njima postupi prioritarno, posebno kad podnositelj zahtjeva navodi da mu prijete neposredna opasnost od fizičke povrede.

Sudske odluke i presude

37 *Koja je razlika između sudske odluke i presude?*

Odluku obično donosi sudac pojedinac, Odbor ili Vijeće Suda. Odluka se odnosi samo na dopuštenost, ali ne i na osnovanost predmeta. Načelno, Vijeće razmatra dopuštenost i osnovanost zahtjeva u isto vrijeme i potom donosi presudu.

38 *Jesu li presude obvezujuće za države?*

Presude kojima su utvrđene povrede obvezuju države na koje se odnose i one su ih dužne izvršiti. Odbor ministara Vijeća Europe nadzire izvršenje presuda, posebice kako bi se osigurala isplata dosuđenih iznosa podnositeljima zahtjeva na ime naknade štete.

39 Može li se žaliti na presudu?

Odluke o nedopuštenosti i presude Odbora ili Velikog Vijeća su konačne i protiv njih se ne može ulagati žalba. Međutim, stranke su ovlaštene u roku od tri mjeseca od objave presude Vijeća zatražiti ponovno razmatranje predmeta od strane Velikog Vijeća. Zahtjeve za podnošenje Velikom Vijeću razmatra odbor sudaca koji odlučuje hoće li ih odobriti ili ne.

40 Kako se izvršava presuda Suda?

Kad Sud donese presudu kojom utvrdi da je došlo do povrede, spis predmeta dostavlja Odboru ministara Vijeća Europe, koji se savjetuje s dotičnom državom i odjelom zaduženim za izvršenje presuda o načinu na koji bi se presuda trebala izvršiti te kako spriječiti slične povrede Konvencije u budućnosti. To rezultira predlaganjem općih mjera, osobito izmjena i dopuna zakona, kao po potrebi i pojedinačnih mjera.

41 Koje su posljedice presude kojom se utvrđuje povreda?

U slučaju utvrđivanja povrede, dotična država mora poduzeti sve mjere kako bi osigurala da se takve povrede u budućnosti ne ponove, inače Sud može opet presuditi protiv nje. U nekim slučajevima država će morati izmijeniti svoje zakonodavstvo kako bi ga uskladila s Konvencijom.

42 Što je pravedna naknada?

Kad Sud donese presudu protiv države i utvrdi da je podnositelj zahtjeva pretrpio štetu tada mu dosuđuje pravednu naknadu, odnosno svotu novaca za naknadu pretrpljene štete. Odbor ministara osigurava da dosuđeni iznos podnositelju zahtjeva zaista bude i isplaćen.

43 Što je to pilot predmet?

Tijekom proteklih nekoliko godina Sud je razvio novi postupak radi rješavanja velikog broja zahtjeva koji se odnose na slična pitanja, odnosno „sustavne probleme“ - tj. one koji proizlaze iz neusklađenosti domaćeg prava s Konvencijom.

Sud je tako odnedavno počeo provoditi postupak koji se sastoji od ispitivanja jednog ili više zahtjeva te vrste, dok se ispitivanje ostalih sličnih zahtjeva odgađa. Kad donese presudu u pilot predmetu, Sud poziva Vladu u konkretnom slučaju da uskladi domaće zakonodavstvo s Konvencijom i ukazuje na opće mjere koje bi se trebale poduzeti. Nakon toga Sud obrađuje preostale slične zahtjeve.

44 Što je izdvojeno mišljenje?

Suci mogu sastaviti izdvojeno mišljenje u vezi predmeta u kojem su sudjelovali i to će mišljenje biti dodano presudi. U načelu je to njihovo objašnjenje zašto su glasali s većinom (suglasno mišljenje) ili zašto se ne slažu s većinom sudaca (protivno mišljenje).

48 Da li se Sud bavi svim društvenim pitanjima?

Sud je u svom djelovanju odlučivao o pitanjima koja nisu bila predviđena u trenutku potpisivanja Konvencije 1950. godine. Tijekom proteklih 50 godina Sud je donio odluke o mnogim društvenim pitanjima poput pobačaja, potpomognutog samoubojstva, pretresa do gola, kućnog pritvora, prava na utvrđivanje podrijetla osobama rođenih anonimno, nošenja islamskih marama u obrazovnim ustanovama, zaštite novinarskih izvora informacija, diskriminacije Roma i pitanja koja se tiču ekologije.

Budućnost Suda

49 Što je Protokol br. 14?

Protokol br. 14, čiji je cilj jamčiti dugoročnu učinkovitost Suda optimizacijom nadzornog sustava i procesuiranja zahtjeva, uveo je prije svega novu sudsku strukturu za rješavanje najjednostavnijih predmeta, te novi kriterij dopuštenosti (onaj „značajne štete“). Također je produljio trajanje mandata sudaca na devet godina bez mogućnosti njihova reizbora. Ovaj Protokol je stupio na snagu 1. lipnja 2010.

Aktivnost Suda

45 Koliko zahtjeva zaprima Sud?

Sud je žrtva vlastitog uspjeha: svake godine zaprimi više od 50,000 novih zahtjeva. Posljedice pojedinih odluka Suda kao i sve veće priznanje rada Suda od strane građana država stranaka od značajnog su utjecaja na broj podnijetih zahtjeva svake godine.

46 Na koje se povrede odnosi većina zahtjeva?

Od svog osnutka u gotovo polovici presuda kojima utvrđuje povredu, Sud je našao povredu članka 6. Konvencije, koja se odnosi na pravično suđenje ili na duljinu postupka. U stvari, 58% utvrđenih povreda odnosi se na članak 6. (pravo na pravično suđenje), ili na članak 1. Protokola br. 1 (zaštita prava vlasništva). U oko 11% slučajeva, Sud je utvrdio ozbiljnu povredu članka 2. i 3. Konvencije (pravo na život i zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja).

47 Jesu li privremene mjere zaista djelotvorne?

Većina država gotovo uvijek poštuje privremene mjere Suda, ali nije neuobičajeno da ih neke od njih ne provedu. S obzirom na one države koje ne provedu privremenu mjeru, Sud će vjerojatno naći da nisu ispunile svoje obveze iz članka 34. (pravo na pojedinačni zahtjev).

50 *Koji su planovi reforme?*

Neovisno o Protokolu br. 14, daljnje reforme sustava Konvencije smatraju se nužnima. „Grupa mudrih ljudi“, sastavljena od eminentnih pravnika, izvijestila je o tome Odbor ministara u studenom 2006. Grupa je preporučila, između ostalog, osnivanje novog pravosudnog mehanizma filtriranja te razradu statuta glede određenih elemenata organizacije Suda, koja bi se time mogla mijenjati na jednostavniji način nego izmjenom međunarodnog ugovora kao što je Konvencija. Upravni Odbor za ljudska prava Vijeća Europe trenutno ispituje različite prijedloge.



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

www.echr.coe.int